

DE NOODOPVANG:

WAT ER AAN VOORAFGING

1996 - 2008

VC TER APEL

Op gezag van het ministerie van Justitie en het COA opent in 1996 het Vertrekcentrum zijn deuren in een voormalig NAVO wapendepot in Ter Apel. Uitgeprocedeerde asielzoekers worden daar opgevangen. Binnen drie maanden moeten zij terugkeren naar hun land van herkomst. Doen zij dat niet binnen de gestelde termijn dan worden zij uit de voorzieningen gezet. Slechts een klein percentage van de vluchtelingen komt daadwerkelijk ook in Ter Apel aan, maar het merendeel duikt onder uit angst voor de uitzetting of opsluiting in vreemdelingenbewaring.

Drents Groningse Dagbladen 06.07.1996

In officieel taalgebruik is iemand die niet meer te traceren is 'met onbekende bestemming vertrokken' (MOB). In de praktijk groeit echter het aantal illegalen dat op straat belandt. In het jaar 2000 wordt Vertrekcentrum Ter Apel wegens het tegenvallende aantal uitzettingen gesloten. In 2004 wordt het centrum heropend. De nieuwe vreemdelingenwet schrijft inmiddels voor dat uitgeprocedeerde asielzoekers na 28 dagen het land moeten verlaten hetgeen veel te kort is om de terugkeer te realiseren.

Drentse Courant 13.09.1997

Bij de opening van het eerste Vertrekcentrum in Ter Apel werd INLIA door notabene het COA uitgenodigd een juridisch spreekuur te verzorgen (de IND had zich op het standpunt gesteld dat voor uitgeprocedeerde asielzoekers zo kort voor hun vertrek geen rechtshulpvoorziening meer nodig was). Na enige tijd werd INLIA echter plotseling de toegang ontzegd. Noodgedwongen werd 'onder de parasol' vanuit de kofferbak van een auto op de parkeerplaats toen de hulpverlening aan bewoners van het VC voortgezet. Een toevallige passerende persfotograaf maakte bijgaande foto. Naar aanleiding daarvan bood mw Paulien Beekenkamp uit het nabij gelegen Nieuw-Weerdinge (lid van de Charterkerk 'Hutgemeenschap' te Emmen) het INLIA-spreekuur gastvrijheid aan in haar eigen woning.

'TECHNISCH ONVERWIJDERBARE VREEMDELINGEN'

Drents Dagblad 23.09.1997

Van 1996 tot 1998 houdt de Raad van Kerken een campagne 'Voor een humaan en rechtvaardig asielbeleid'. In het kader van deze campagne wordt in september 1997, samen met INLIA en de kerken van Beilen en omgeving, een tentenkamp in de bossen van Dwingeloo opgericht. Doel is opvang te bieden aan een groep asielzoekers en daarmee de aandacht te vestigen op het probleem van de uitgeprocedeerde TOV'ers ('technisch onverwijderbare vreemdelingen'). TOV'ers kunnen niet naar het land van herkomst terug, zoals Chinezen, aan wie de overheid geen reisdocumenten verstrekt of Palestijnen die door Libanon niet als onderdanen worden erkend. Het zes weken durende tentenkamp zorgt voor een golf van publiciteit; berichtgeving op CNN veroorzaakt internationale politieke commotie en steunbetuigingen uit alle delen van de wereld stromen binnen. In het Noorden geven zo'n 15 kerken actieve steun. Het Rode Kruis zorgt voor verwarming in de tenten en beddengoed.

"ONVERWIJDERBAAR"

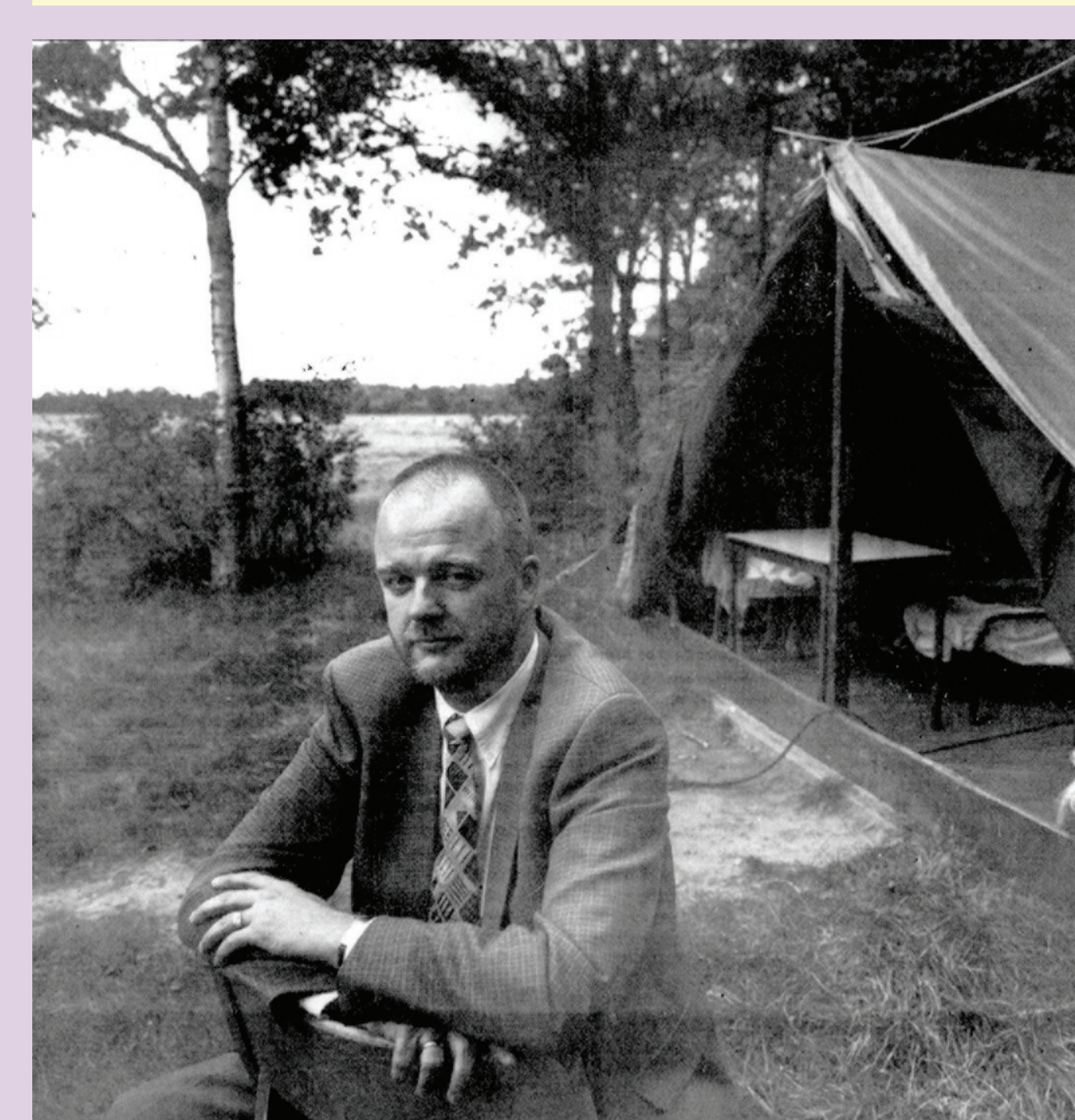
de Volkskrant 02.10.1997

"Het tentasiel een geval van burgerlijke ongehoorzaamheid?"
Frits de Lange:
"Nee hier gaat het niet om wetsovertreding maar om hulpverlening. Voor zover het technisch onverwijderbare vreemdelingen betreft" - zij die wel terug willen maar niet terug kunnen- heeft de overheid de plicht daar iets aan te doen. Zij kan niet zeggen: "Neem maar een treinkaartje naar nergens". Voor het recht bestaan deze mensen niet meer, maar ze staan wel in Ter Apel of Arnhem op het station of op straat. (...) Het is kortzichtig om niet verder te willen denken dan de toepassing van de regels."
F. de Lange, hoogleraar ethiek in Trouw 25.09.1997

"Enerzijds ben ik blij dat er nu eindelijk publiek aandacht komt voor de onhoudbare situatie van veel technisch onverwijderbare vreemdelingen en dat het onrecht dat hun wordt aangedaan, nu aan het licht kan komen. Tegelijkertijd ben ik beschaamd dat kerken en andere organisaties in Nederland hun toevlucht moeten nemen tot dit soort activiteiten. Hoe kan het dat in een beschaafd land als het onze mensen worden veroordeeld tot een uitzichtloos bestaan in de illegaliteit, op straat zonder de meest basale voorzieningen, enkel en alleen omdat er geen land, geen plaats is waar zij terecht kunnen?"
Ineke Bakker, secretaris van de Raad van Kerken in Nederland tijdens de opening van het tentenkamp

1997

TENTEN VOOR 'TOV'ERS'

Trouw 02.10.1997

Als diaken onderkent Egbert Kraal, actief CDA-lid en diaken van de Hervormde Gemeente in Beilen, het vraagstuk van de uitgeprocedeerde asielzoekers. De kerkenraad van de Hervormde Gemeente ondertekent het Charter van Groningen en verleent in 1996 in samenwerking met INLIA kerkasiel aan een groep Somaliërs. Half augustus 1997 richt de Raad van Kerken een verzoek aan de kerken in Beilen om een noodopvang te creëren voor wat Justitie 'technisch onverwijderbare vreemdelingen' noemt. Egbert Kraal wordt coördinator van het tentenkamp in Dwingeloo. Ruim 20 asielzoekers waaronder ouders met kleine kinderen, baby's en ouderen worden daarin gehuisvest. Kraal neemt contact op met regionale en landelijke CDA afdelingen die zich vervolgens solidair met de actie verklaren: 'Voor hen die het niet aan zichzelf te wijten hebben dat ze op straat zijn gezet moet er opvang zijn' zegt De Hoop Scheffer. Egbert Kraal treedt toe tot het bestuur van INLIA.

De Afrikaanse Raad van Kerken brengt een adhesiebetuiging uit met het tentenkamp. Soortgelijke verklaringen kwamen van velen binnen o.a. ook van de Federatie van de Islamitische Aleviten 'Hak Der' alsook van joodse organisaties.

VOOR 42 VAN 55 TOV'ERS WORDT EEN AANVAARDBARE OPLOSSING GEVONDEN

INLIA

partner of churches, partner of municipalities, partner of refugees,
partner of people